

Kragerø - En næringsvennlig kommune

«Ja hvis vi kan, nei hvis vi må»

Innhold

1. Mål for næringsarbeidet.....	3
2. Referanser til andre planer/dokumenter.	3
3. Bakgrunnen for arbeidet.	3
4. Utvikling av en tydelig næringspolitikk.	5
4.1 Innholdet i de kommunale næringstjenestene.	5
4.2 Ansvar for næringsarbeidet.....	5
4.3 Det kommunale næringsapparatet.	5
4.3 Omstillingsorganisasjonens oppgaver.	5
4.4 Kragerø Næringsforening (KNF).	6
4.5 Ulike virkemidler.....	6
4.6 Andre samarbeidspartnere.	7
4.7 Kontaktinformasjon.	8
5. Næringsvennlig arealplanlegging.	8
6. Kragerø kommune som leverandørutvikler.	10
7. Kommunens møteplasser med næringslivet.	12
8. Kommunens saksbehandling og service i næringssaker.....	14
9. Handlingsplan – Kragerø en næringsvennlig kommune.....	15
10. Ansvar for oppfølging av handlingsplanen.	18

1. Mål for næringsarbeidet.

Næringslivsutvikling er nødvendig for å realisere kommunens visjon: «Trivsel og vekst».

Kommunen er ansvarlig for å sikre at nye og eksisterende bedrifter får gode utviklingsbetingelser i Kragerø. Hovedmålsettingen for kommunens næringsarbeid sammenfattes slik:

Kommunens næringsarbeid skal styrke næringsgrunnlaget i Kragerø gjennom å bidra til å opprettholde eksisterende og etablere nye lønnsomme arbeidsplasser. Kommune har ambisjoner om økt antall arbeidsplasser, på et nivå som minst svarer til landsgjennomsnittet.

Målsettingen er ytterligere spisset/konkretisert i Omstillingsprogrammet hvor det heter:

«Hovedmålet er å bidra til å skape 100 nye/sikre eksisterende arbeidsplasser i Kragerø i løpet av 6 år.»

Telemark fylkeskommune har etter søknad innvilget Kragerø status som omstillingskommune.

Dette innebærer en særskilt satsing på å skape flere arbeidsplasser. I løpet av 6 år er målet å sikre, skape og utvikle 100 arbeidsplasser. Mer utfyllende informasjon om dette er å finne under omtalen av Omstillingsprosjektet og i omstillingsprogrammets dokumenter.

2. Referanser til andre planer/dokumenter.

Premisser og målsettinger for Kragerø kommunes næringsarbeid er nedfelt i følgende planer/dokumenter:

[Gjeldende kommuneplan for Kragerø kommune](#)

[Strategisk næringsplan for Vekst i Grenland](#)

[Øvrige styrende dokumenter for Vekst i Grenland](#)

[Strategisk utviklingsanalyse for Kragerø kommune](#)

[Omstillingsprogrammets dokumenter](#)

[Innovasjon Norge - Næringsvennlig kommune](#)

3. Bakgrunnen for arbeidet.

Kragerø har opplevd store endringer i næringslivet som følge av bortfall av viktige arbeidsplasser. I følge SSB har det i perioden 2008 til 2015 vært en vesentlig nedgang i sysselsettingen i Kragerø, fra 4761 til 4076 personer. Med bakgrunn i forholdene beskrevet ovenfor, er det behov for et målrettet arbeid med å tilrettelegge for næringsutvikling i kommunen. Utfordringene omtalt ovenfor er bakgrunn for kommunens omstillingsstatus. Kommunen mottar statlige omstillingsmidler i en periode på tre år med virkning fra og med 1.1.2017. Det er forventninger om at omstillingsperioden vil bli utvidet med ytterligere 3 år.

Omstillingsarbeidet som gjennomføres i Kragerø skal ikke preges av problemfokus. Ønsket utvikling, både når det gjelder arbeidsplasser og befolkning, oppnås best ved å fokusere på de positive muligheter og fortrinn kommunen har.

Strategisk utviklingsanalyse for Kragerø kommune, jf. rapport datert 22. februar 2017, beskriver kommunen:

- I et regionalt perspektiv
- Komparative fortrinn for næringsutvikling i Kragerø,
- Utviklingsmuligheter knyttet til eksisterende næringsliv
- Kommunens rolle som tilrettelegger for næringslivsvekst.

Utviklingsanalysen trekker frem følgende anbefalte satsingsområder:

- Reiseliv
- Industri og håndverk
- Bostedskommunen
- Næringslivskommunen

Foreliggende dokument er avgrenset til å omhandle satsingsområdet Næringslivskommunen. Området er nærmere beskrevet i forprosjektplan - Næringsvennlig kommune. Det er her forutsatt at foreliggende dokument skal beskrive følgende forhold:

1. Utvikling av en tydelig næringspolitikk med fokus på:

- Innholdet i næringstjenestene
- Møteplasser mellom næringsliv og kommune
- Næringsvennlig arealplanlegging
- Kommunens roller som leverandørutvikler

2. Utvikling av kommunens service- og veilederrolle der det blant annet fokuseres på

- En proaktiv og mulighetsorientert organisasjonskultur i møte mellom næringsliv, næringsapparat og kommune (**“Ja hvis vi kan, og nei hvis vi må”**).

4. Utvikling av en tydelig næringspolitikk.

4.1 Innholdet i de kommunale næringstjenestene.

Det er behov for en samlet oversikt over kommunens næringsarbeid som gjøres tilgjengelig på kommunens nettside. Den seinere tids organisatoriske endringer i næringsapparatet underbygger dette behovet. Nedenstående beskrivelse representerer et forsøk på å ivareta informasjonsbehovet.

4.2 Ansvar for næringsarbeidet.

Formannskapet ivaretar funksjonen som næringsutvalg og har det politiske ansvaret for dette prioriterte arbeidsområdet. Formannskapet/næringsutvalget er av kommunestyret delegert myndighet til å behandle enkeltsøknader om økonomiske tilskudd fra næringsfondet.

Det daglige operative ansvaret for næringsarbeidet er delegert til Rådmannen.

4.3 Det kommunale næringsapparatet.

Kommunens næringsapparat består av følgende elementer:

Kommunens næringsrådgiver: Næringsrådgiveren har den daglige kontakten med de næringsdrivende og næringsorganisasjonene. Næringssaker som skal fremmes til politisk og administrativ behandling saksbehandles av næringsrådgiveren på vegne av Rådmannen.

Kontakten med Vekst i Grenland (ViG) går også gjennom næringsrådgiveren. Gjennom samarbeidet med ViG kan kommunen tilby lokal etablererveiledning, og veiledning på et høyere nivå via industri-inkubatoren Proventia.

Vekst i Grenland IKS (ViG): Selskapet er etablert og eies av Kragerø og de øvrige grenlandskommunene. ViG er vårt felles næringsutviklingsapparat på regionalt nivå.

Selskapet arbeider med saker av felles interesse for eierkommunene opp mot nasjonale og regionale myndigheter, virkemiddelaktører, interesseorganisasjoner og ideelle organisasjoner.

ViG arbeider for å gjøre regionen mer synlig og attraktiv.

Næringsoppgaver som gjelder den enkelte kommune håndteres fortrinnsvis lokalt, men kan «løftes inn» på ViG-arenaen når dette er av felles interesse for regionen.

ViG ved etablerertjenesten er regelmessig tilstede i Kragerø. Selskapet har løpende dialog med Næringsforeningen, og deltar på møter i formannskapet og kommunestyret når regionale næringssaker står på dagsorden. Kommunens næringsrådgiver deltar på regelmessige møter i regi av ViG og ivaretar her kommunens interesser.

4.3 Omstillingsorganisasjonens oppgaver.

Kragerø kommune er, av Telemark fylkeskommune, innvilget omstillingsstatus. Dette innebærer en særskilt satsing på å skape flere arbeidsplasser. Omstillingsarbeidet ledes av et eget styre, valgt av kommunestyret, med ordfører som styreleder.

Leder for omstillingsprogrammet, programleder, har det daglige ansvar for å iverksette de aktivitetene/tiltakene som styret vedtar. Programleder samarbeider tett med kommunens næringsrådgiver og Kragerø Næringsforening.

Behovet for målrettet og systematisk arbeid for å tilrettelegge for næringsutvikling i kommunen er søkt ivaretatt gjennom en egen omstillingsplan som begrunner og prioriterer hvordan omstillingsmidlene som er stilt til rådighet skal brukes. Omstillingsmidlene skal benyttes til næringsprosjekter med vekstambisjoner, og skal fortrinnsvis anvendes til planlegging og undersøkelser, ikke til ordinær drift. Dette er de fire vedtatte satsingsområdene:

1. Reiseliv og opplevelsesnæring
2. Innovasjon og utvikling i eksisterende næringsliv – industri, bygg og anlegg
3. Bostedskommunen
4. Næringsattraktivitet

4.4 Kragerø Næringsforening (KNF).

KNF er en felles interesseorganisasjon for alle næringsdrivende i hele Kragerø kommune.

Kommunen bidrar økonomisk til driften av foreningen, og har forpliktet seg til at foreningen skal være en prioritert samarbeidspartner i næringsarbeidet. KNF ønsker å gjennomføre tiltak som styrker utviklingen av næringslivet i hele Kragerø gjennom å:

- Synliggjøre, markedsføre og formidle informasjon om medlemmenes produkter og tjenester gjennom felles nettsider, ulike arrangementer og andre tiltak
- Samarbeide med det offentlige om å utvikle overordnet næringspolitikk og skape en offensiv strategi for å utvikle næringslivet i Kragerø slik at Kragerø blir en av landets mest moderne og attraktive kommuner å drive næring i, besøke, leve og bo i.
- Initiere og drive konkrete prosjekter og tiltak innenfor foreningens formål
- Arbeide for at både helårsbefolkningen og turister bruker lokale tilbud og tjenester
- Være næringslivets kontakt-, hørings- og samarbeidsorgan mot kommunens politiske og administrative organer og arbeide for rammebetingelser til beste for alle deler av næringslivet i kommunen.

4.5 Ulike virkemidler.

Gründer - etablerertjenester:

Kommunen tilbyr førstelinje etablerertjeneste lokalt i Kragerø gjennom ViG. Tilbudet gis i form av individuell veiledning eller felles kurs. Behov for tilbud utover det lokale førstelinjetilbudet formidles, i samarbeid med ViG, mot industrikubatoren Proventia.

Kragerø kommune følger opp og videreutvikler lokale startopp- /næringshageinitiativ (Kragerø Cowork). Videre følger en opp lokale tiltak og aktiviteter i regi av Ungt Entreprenørskap Telemark.

Økonomiske virkemidler:

Kommunalt næringsfond: Midlene skal benyttes til å styrke nyetablering, innovasjon og næringsutvikling i kommunen. For å kvalifisere til støtte fra næringsfondet skal søker sannsynliggjøre at planlagt tiltak vil føre til nye arbeidsplasser eller økning i antall eksisterende arbeidsplasser.

Investmar AS: Privat næringsfond eid av Skagerrak Sparebank hvor formålet er å stimulere til økt lønnsomhet og etablering av varige arbeidsplasser gjennom nyskapning, knoppskyting, kompetanseheving og andre utviklingstiltak. Alle type næringer i regionen Vestmar kan søke, men kompetansebaserte bedrifter/miljøer og arbeidsplasser er prioritert sammen med destinasjonsutvikling. For ytterligere informasjon og søknadsveidledning er kommunens næringsrådgiver fondets kontaktperson: Geir Lia Mob. 993 66 166 e-post: geir.h.lia@kragero.kommune.no

Regionale og nasjonale offentlige virkemidler: Virksomheter i Kragerø er også kvalifisert til å søke regionale og nasjonale offentlige virkemidler. For ytterligere informasjon og avklaring er det hensiktsmessig å ta kontakt med kommunens næringsrådgiver eller ViG.

4.6 Andre samarbeidspartnere.

Næringsrådgiveren formidler kontakt med disse.

Telemark Fylkeskommune: Fylkeskommunen har som oppgave å lede og koordinere utviklingen av ny næringsvirksomhet i fylket, samt legge til rette for besøk og bosetting.

- Samarbeid med kommuner og næringsliv
- Rådgivningsapparat med etablererkontor, næringshager og inkubatorer
- Strategiske, regionale planer for nyskaping og næringsutvikling, og for reiseliv og opplevelser
- Støtte til næringsutvikling, direkte (Telemark Utviklingsfond og regionale utviklingsmidler) eller gjennom Innovasjon Norge
- Satsing på entreprenørskap, etablererkontorer og elevbedrifter for ungdom
- Satsing på utdanning og kompetanseheving

Innovasjon Norge: Bistår etablerere, og personer som allerede driver virksomhet i Telemark, med finansiering, rådgivning og en rekke tjenester som gjør det mulig å bygge en bedre bedrift, eller satse i nye markeder med varer og tjenester.

Proventia: Er en industriinkubator innen SIVA-systemet og skal hjelpe gründere og idehavere med å kommersialisere nye unike forretningsideer. Inkubatoren gir idehaver tilgang på støttetjenester, kontorer, kompetanse, nettverk, investorer og fysisk infrastruktur. Proventia holder til på Herøya Industripark og i Notodden Næringspark.

Visit Telemark: Visit Telemark er den naturlige samarbeidspartneren for reiselivsaktørene og destinasjonene i Telemark. Gjennom felles markedsførings- og salgstiltak i det norske og prioriterte utenlandske markeder presenteres Telemark som et spennende og attraktivt feriested. Kragerø kommune ble fullverdig medlem i Visit Telemark i 2018.

Kragerø Cowork: Et arbeidsfellesskap for små bedrifter, gründere, pendlere og turister. Målsetningen er å leie ut kontorplasser i attraktive og spennende lokaler for sammen å skape et innovativt og drivende gründermiljø i Kragerø. Kragerø Cowork er knyttet til *Telemark Næringshage og industriinkubatoren Proventia*. Kragerø Cowork ønsker å bygge en lokal møteplass og arena for næringsutvikling og verdiskaping. Det samarbeides tett med lokalt næringsliv og kommunen.

Ungt Entreprenørskap Telemark (UET): Arbeidet består i å fremme entreprenørskapskultur i grunnskole, videregående skole og høyere utdanning i Telemark. UET er en selvstendig, ideell forening som er en del av et nasjonalt og internasjonalt nettverk. Målet er å bygge entreprenørskapskompetanse hos barn og unge i Telemark i samarbeid med utdanningssystemet og næringslivet. UET har samarbeidsavtale med Kragerø kommune.

Opplæringskontoret for bygg og mekaniske fag: Kontoret er ansvarlig for lærlingeordningen på vegne av en rekke bedrifter i Kragerø (ca. 40 stk). Virksomheten er viktig for å få sikre ungdom tilgang på lærlingeplasser og lokale virksomheter tilgang til lokal arbeidskraft.

Kragerø ressurs- og kompetansesenter: Virksomheten, som er en nyetablert enhet ved Kragerø videregående skole, har som formål å drive med kurs, sertifiseringer og fagbrevutdanning for skolens elever, næringslivet og offentlig sektor. Behovet for tettere kontakt mellom videregående skole og lokalt næringsliv var drivende kraft bak etableringen.

Kragerø videregående skole: Eneste lokale videregående skole med utdanningstilbud innen studiespesialisering, teknologifag, bygg- og anleggsgfag, helse- og oppvekstfag, idrettsfag, tilpasset opplæring og innovasjonsfag (nytt tilbud fra og med skoleåret 2018/19).

Kragerø Læringssenter: Kragerø Læringssenter er en kommunal utdanningsinstitusjon med undervisning for voksne på alle nivåer, herunder: Grunnskole, studiekompetanse, høyskolestudier og norskundervisning for fremmedspråklige.

4.7 Kontaktinformasjon.

Kragerø kommune	Ordfører Jone Blikra E-post: jone.blikra@kragero.kommune.no Mobiltelefon 924 62 989
Kragerø kommune	Rådmann Inger Lysa E-post: inger.lysa@kragero.kommune.no Mobiltelefon 913 77 571
Kragerø kommune	Næringsrådgiver Geir Lia E-post: geir.h.lia@kragero.kommune.no Mobiltelefon 993 66 166
Kragerø næringsforening (KNF)	Styreleder Jan Petter Abrahamsen E-post: jan-petter.abrahamsen@no.abb.com Mobiltelefon 917 40 788
Kragerø næringsforening (KNF)	Daglig leder Janna Pihl E-post: janna@kragero-nf.no
ViG Telemark fylkeskommune Innovasjon Norge Kragerø Cowork + Kommunens øvrige samarbeidspartnere	Næringsrådgiver Geir Lia geir.h.lia@kragero.kommune.no Mobiltelefon 993 66 166 formidler gjerne kontakt med disse.

5. Næringsvennlig arealplanlegging.

Gjennomførte prosesser, med deltakelse fra næringslivet og kommunale virksomheter har avdekket et potensial for en mer næringsvennlig arealplanlegging gjennom å fokusere på følgende satsingsområder:

Satsingsområder	Konkretisering av satsingsområdene
Tilgjengelige næringsarealer	Rådmannen ved kommunalsjef samfunn skal til enhver tid ha en oppdatert oversikt over beholdningen av arealreserver, herunder: • Oversikt over regulerte og tilrettelagte arealreserver • Oversikt over beholdningen av langsiktige arealer (er å finne kommuneplanens arealdel).

Satsingsområder	Konkretisering av satsingsområdene
	• Oversikt over ledige kontorlokaler – offentlige og private. Oversikten utarbeides og ajourholdes i samarbeid med Næringsforeningen. Rådmannen ved kommunalsjef samfunn utarbeider • Strategi for tilrettelegging av nye næringsarealer • En egen arealstrategi for reiselivet • Arealguide basert på ovenstående
Informasjon	Rådmannen ved kommunalsjef samfunn har et særlig ansvar for å promotere Arealguiden og bidra til å holde denne oppdatert. Guiden skal være tilgjengelig på eller via kommunens nettsider for næring, sammen med kontaktinformasjon til: Næringsrådgiver, bygningssjef, ansvarlig planlegger. Internett og sosiale medier skal aktivt brukes som informasjonskanal. Informasjon om søknadsprosess, arealplaner til høring mm skal kommuniseres i Kragerø næringsforenings møter og felles møteplasser i tillegg til elektronisk distribusjon.
Rutiner	Rådmannen ved kommunalsjef samfunn er ansvarlig for at følgende rutiner utarbeides og at disse etterleves. Rutinene gjøres tilgjengelig på kommunens nettside under fanen næring: - Skjematisk oversikt over saksgang, krav og ressurser ved reguleringsplan. - Beskrivelse av rutiner for interne samordningsmøter mellom bygg- areal, næringsrådgiver og VIG. - Rutinebeskrivelse for etablering i tilgjengelige/regulerte arealer. - Rutiner for etablering på «nye» arealer. - Rutiner for tidlig avklaring av KU-krav og utbyggingsavtale. - Rutiner for tett oppfølging i planfasen. - Rutiner for felles, nettbasert dokumentarkiv. - Rutiner også for effektiv byggesaksbehandling/parallel sakshandling. - Rutine for forenklet saksgang ved behov for tilpasning i allerede tilrettelagte/regulerte arealer. - Rutine for parallel saksgang f.eks. reguleringsplan og byggesøknad. Inkludert: - Avklaringsmøter i tidlig fase.

Satsingsområder	Konkretisering av satsingsområdene
	- Avklare m/reg. myndigheter i tidlig fase (nye arealer). - Krav til plankonsulent.
Ressurser	Stor arbeidsmengde skal ikke forsinke planprosessen. Det skal aktivt jobbes med å få tiltakshavere til å søke også på høst og vinter (insitamenter er prioritet, raskere saksgang, tilgang på veiledning i prosessen).

6. Kragerø kommune som leverandørutvikler.

Kommunale innkjøp/anskaffelser gjennomføres i samsvar med regler gitt i Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. [Kragerø kommunes etiske retningslinjer](#) gir også føringer på området. Formålet med lov- og regelverket er å sikre best mulig utnyttelse av offentlige ressurser, og bidra til at kommunen opptrer med integritet slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Leverandørene i markedet likebehandlers. Det skal ikke forekomme ulovlig diskriminering, heller ikke på bakgrunn av lokal tilhørighet. Kommunen gjennomfører konkurranser/ anskaffelser basert på objektive tildelingskriterier som er relevante for den konkrete tjenesten/varen som skal anskaffes.

Kragerø kommune ønsker at lokale næringsvirksomheter skal kunne konkurrere om og forhåpentligvis oppnå kommunale leveranser. Innenfor rammene av gjeldende lovverk, det eksisterer et handlingsrom, ønsker kommunen å tilrettelegge konkurranser slik at også lokale/mindre aktører har reelle muligheter til å delta og oppnå leveranser.

Lokal tilrettelegging finner sted på ulike måter og stadier av konkurransen, avhengig av type anskaffelse og verdien av denne. Allerede i planleggingen av den enkelte konkurranse vil kommunen foreta en vurdering av mulighetene for lokal deltakelse, og hvilke tilretteleggingstiltak dette evt. fordrer. Aktuelle tilretteleggingstiltak er:

Virkemiddel	Aktuelle lokale tilpasninger
Forhåndsavklaring og Informasjon	Kragerø kommune kan gå i dialog med markedet/leverandører i forkant av en anskaffelse. Dette for å få innspill og kunnskap om det som skal anskaffes. Anskaffelsesforskriften har av pedagogiske hensyn, åpnet for dette: «1) Oppdragsgiveren kan gjennomføre markedsundersøkelser for å forberede anskaffelsen og gi informasjon til leverandørene om sine planer og behov. (2) Oppdragsgiveren kan søke eller motta råd fra uavhengige eksperter, myndigheter, leverandører eller andre markedsaktører. Rådene kan brukes i planleggingen og gjennomføringen av anskaffelsen. Forutsetningen er at rådene ikke har konkurransevridende effekt eller fører til brudd på likebehandlingsprinsippet». Når dialog som nevnt ovenfor finner sted vil en fortsatt måte passe på likebehandlingsprinsippet og ikke ulovlig favorisere lokale leverandører.

Virkemiddel	Aktuelle lokale tilpasninger
	Kommunen kan på et tidlig tidspunkt informere om sitt kommende behov for anskaffelser. Dette for å gi alle leverandører, også lokale, bedre grunnlag for å forberede deltakelse i anbudskonkurransen. Gjennomføring av konkurranser i god tid før levering skal påbegynnes gir mindre leverandører bedre forutberegnelighet. Forutgående uforpliktende informasjon kan gis på en av følgende måter: • Ved veiledende kunngjøring på Doffin. Liste over planlagte anskaffelser med en kort beskrivelse av hver av dem. • Ved oppretting av kjøpeprofil/infoside på kommunens nettside som inneholder opplysninger om alle anskaffelser, inkludert opplysninger om pågående konkurranser, planlagte anskaffelser, inngåtte kontrakter og avlyste konkurranser.
Bruk av delkontrakter	Anskaffelsesforskriften muliggjør bedret tilgang til det offentlige markedet for små og mellomstore leverandører ved at oppdragsgiver evt. deler opp en anskaffelse i flere delkontrakter, jf. forskriftenes § 19-4. Formålet er å gi økt konkurranse om oppdraget ved at delkontraktene er bedre tilpasset disse bedriftenes kapasitet eller geografiske plassering. Dette innebærer eksempelvis at et større anleggsprosjekt, som i utgangspunktet kun store entreprenører har kapasitet til å utføre, kan deles opp i delkontrakter slik at også mindre lokale entreprenører har en reell mulighet til å og konkurrere om en eller flere av disse. Også anskaffelse av andre ytelser, for eksempel juridiske tjenester eller andre rådgivingstjenester, kan innrettes slik at lokale/mindre aktører vil kunne være konkurransedyktige. Å dele opp en rammeavtale i mindre kategorier er et virkemiddel som kan gjøre konkurransen mer tilgjengelig for lokale aktører.
Kvalifikasjonskrav	Allerede i kvalifikasjonsfasen kan oppdragsgiver tilrettelegge for lokal deltakelse. Utover det obligatoriske kravet til skatteattest, har oppdragsgiver en viss frihet til å velge hvilke minimumskrav som skal gjelde for deltakelse i den enkelte konkurranse, jf. forskriftens § 16-1. Kvalifikasjonskravene som stilles må stå i forhold til tjenesten/varen som skal anskaffes. Kragerø kommune vil legge vekt på ikke stille for høye kvalifikasjonskrav. Samtidig vil Kragerø kommune legge vekt på at den lokale deltakelsen ikke begrenses ved at det stilles høyere kvalifikasjonskrav enn det som er nødvendig,
Utøvelse av skjønn	Kommunen har anledning til å utøve et visst skjønn når det gjelder å definere konkurranse/ tildelingskriterier. Utgangspunktet er at kriteriene skal være objektive og ha tilknytning til leveransen. Oppdragsgiver kan eksempelvis utarbeide kriterier som gjør at lokale aktører kan ha visse konkurransefortrinn i kraft av sin geografiske tilhørighet. Dette betinget av at geografisk tilhørighet er relevant for den aktuelle kontrakten. Slik tilhørighet kan være av betydning

Virkemiddel	Aktuelle lokale tilpasninger
	ved for eksempel utførelse av tjenester hvor kunnskap om lokale forhold er en fordel ved gjennomføringen av prosjektet. Kommunen må være oppmerksom på at leverandører fra andre deler av landet også kan inneha relevant kunnskap på området, og en må her være varsom ved formuleringen av kriteriet.
Valg av prismodell	Kommunens behov for god ressursstyring og kostnadskontroll tilsier at alle prisevalueringer også skal omfatte evt. reisetid, reisekostnader, kost og losji, mv. Prismodellen forventes å medføre en konkurransefordel for evt. lokale aktører i og med at disse normalt ikke har behov for å innkalkulere denne typen kostnader.
Responstid	Kragerø kommune vil i anbudskonkurranser, der dette er relevant, ha fokus på krav til responstid, krav på oppmøte i oppdragsgivers lokaler og krav til deltakelse på lokale møter. Ved utførelse av samfunnskritiske tjenester og rådgivingstjenester vil dette være relevant. For disse tjenestene har kommunene ofte et reelt behov for at leverandøren kan stille på kort varsel, og evaluering av responstid er derfor et relevant evalueringskriterium. Betydningen av responstiden vil influere på hvor høyt denne skal vektles.
Forholdet til GKI	Kommunens representanter i GKIs organer, rådmannen i styret, kommunalsjef stab og støtte i samarbeidsrådet og ulike kommunale fagpersoner i kompetansegruppene, bidrar til at anskaffelser i regi av GKI tar hensyn til ønsket om tilrettelegging for lokale tilbydere. Anbudskonkurransene finner sted i henhold til GKIs eget anskaffelsesreglement, jf. reglement under utarbeidelse som kommunestyret ga innspill til i møte avholdt 14. 6.2018.

7. Kommunens møteplasser med næringslivet.

Kragerø kommune forplikter seg til regelmessig dialog med næringslivet på følgende måter:

Bedriftsbesøk: Politisk og administrativ ledelse gjennomfører regelmessige bedriftsbesøk.

I tillegg til ordfører, rådmann og næringsrådgiver deltar kommunalsjef samfunn og NAV-leder på bedriftsbesøkene.

Utkast til plan for bedriftsbesøk utarbeides av rådmannen ved næringsrådgiver medio august hvert år. Planen presenteres for formannskapet som derved gis muligheter til å komme med innspill/forslag.

Bedriftsbesøkene benyttes blant annet til å skaffe seg kunnskap om de av næringslivsaktørenes behov som kommunen helt eller delvis kan imøtekomme.

Temamøter: Det er tilkjennegitt behov for å avholde temamøter hvor næringssspørsmål drøftes uten at det «der og da» skal fattes konkrete vedtak. Temamøteformen forventes å kunne bidra til konstruktiv

ideutveksling.

Faste møter: Nedenstående årshjul beskriver de faste møteplassene mellom formannskapet og sentrale næringsaktører. Tidsangivelsen er tentativ. Rådmannen er ansvarlig for at møtene finner sted.

Benyttede forkortelser:

FSK	Formannskapet
KNF	Kragerø Næringsforening
ViG	Vekst i Grenland
TFK	Telemark fylkeskommune

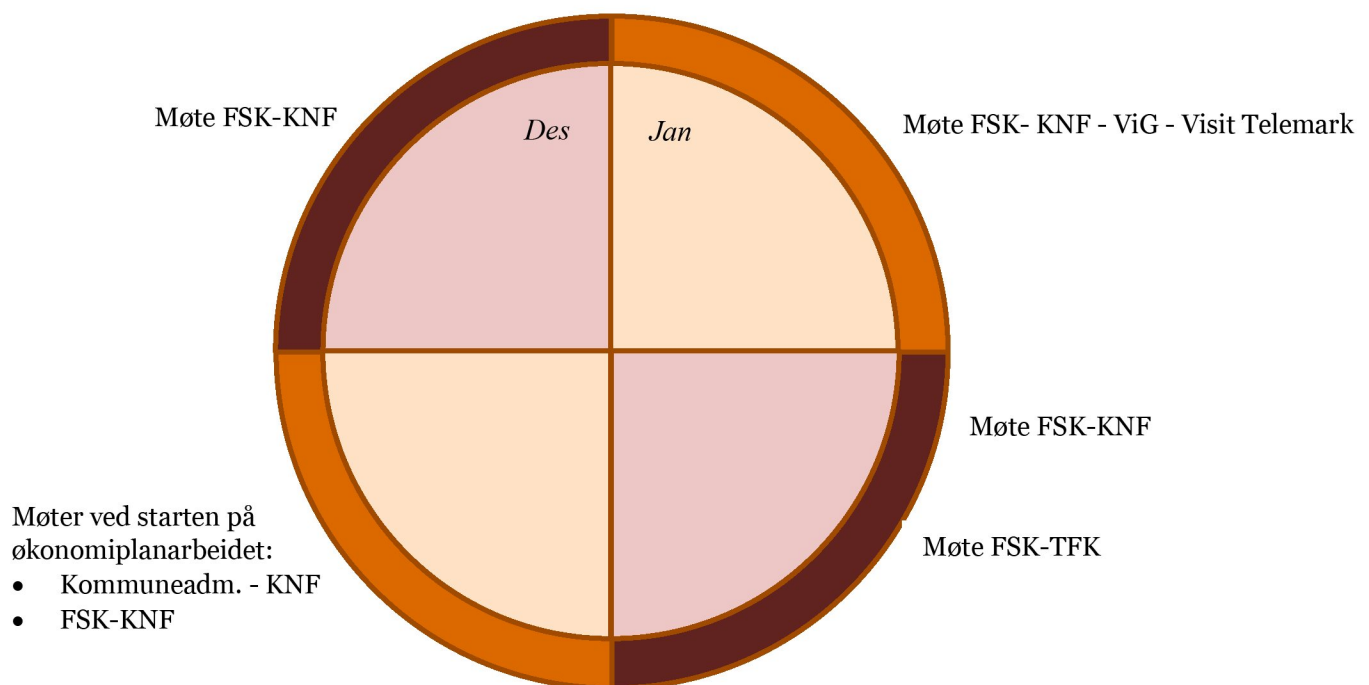
Møtene mellom FSK og KNF i 2. og 4. kvartal fokuserer på næringsutvikling generelt, herunder aktuelle temaer til drøfting uten at konkret vedtak skal fattes.

Møtene på ettersommeren/tidlig høst fokuserer på kommunens forestående rullering av økonomiplanen og arbeidet med påfølgende års budsjett.

Innplassert fellesmøte mellom FSK, KNF, ViG og Visit Telemark i 1. kvartal fokuserer på regionale næringsspørsmål av særlig betydning/interesse for Kragerø kommune.

Det fokuseres videre på Kragerø kommunes reiselivssatsing. Møtearenaen benyttes til å drøfte samhandlingen mellom kommunen, ViG og Visit Telemark på kommunens satsingsområder (Jf. Omstillingsprogrammet).

Kragerø kommune tilrettelegger for at fylkeskommunens hovedutvalg for næring regelmessig legger møter til Kragerø. En benytter denne anledningen til å drøfte aktuelle næringspolitiske spørsmål med hovedutvalget, jf. infrastruktur (vei, bane, ferge) og forhold knyttet til Omstillingsprogrammet.

8. Kommunens saksbehandling og service i næringssaker.

Gjennomførte prosesser, med deltakelse fra næringslivet og kommunens aktuelle fagetater har avdekket et forbedringspotensial når det gjelder saksbehandling og service i næringssaker.

Forholdet er ikke et uttrykk for at kommunes nåværende tilbud er dårlig, jf. god score på en rekke statistikkparametere. Men, «*Man må ikke være syk for å bli bedre*».

Kragerø kommune vil jobbe kontinuerlig for å styrke kvaliteten og effektiviteten i saker for næringslivet. «Ja hvis vi kan, nei hvis vi må» skal være holdningen som preger det kommunale apparatet.

En del av de identifiserte rutineforbedringsområdene fordrer også aktiv medvirkning fra næringslivet selv. Nedenfor redegjøres det for hvilke forbedringsområder som er identifisert av næringslivet og kommunen i fellesskap (jf. avholdte workshops):

	Forbedringsområdene	Forbedringer foreslått av	Fordrer handlinger fra
1	Legge til rette for kompetanseutvikling internt i kommunen gjennom bruk av fagmøter og samhandling på tvers av virksomhetene	Kommunen	Kommunen
2	Behov for saksbehandlere i kommunen med kompetent erfaring fra bransjen	Kommunen	Kommunen
3	Redusert responstid ved henvendelser til kommunen	Kommunen	Kommunen
4	Forståelig språkbruk	Kommunen	Kommunen
5	Forenkle digitale løsninger	Kommunen	Kommunen
6	Servicekultur	Kommunen	Kommunen
7	Øke kvaliteten på veiledningen fra kommunen (fokus på å veilede, ikke rådgi)	Kommunen/ næringslivet	Kommunen
8	Økt kvalitet på kommunens saksbehandling, spesielt fokus på konkrete begrunnelser	Næringslivet	Kommunen
9	Økt bevissthet på å bygge tillit (samsvar mellom ord og handling)	Næringslivet	Kommunen
10	Framsnakking/positiv kommunikasjon	Kommunen	Kommunen/ næringslivet.
10	Definere klare mål for samarbeidet mellom kommunen og næringslivet	Kommunen	Kommunen/ næringslivet.
11	Skape rom for dialog med felles møteplasser	Kommunen	Kommunen/ næringslivet.
12	Skolering av bransjen	Kommunen	Næringslivet
13	Næringslivsengasjement utover egen bedrift/bransje	Næringslivet	Næringslivet
14	Gradere viktigheten av ulike tiltak/prosjekter (hva er det som virkelig haster) og være åpen om dette i	Næringslivet	Næringslivet

	Forbedringsområdene	Forbedringer foreslått av	Fordrer handlinger fra
	kommunikasjonen		
15	Øke kvaliteten og den bakenforliggende kompetansen ift. søknad og dokumentasjon	Næringslivet	Næringslivet
16	Styrke samarbeidsånden	Næringslivet	Næringslivet/kommunen
17	Økt kunnskap om kommunens rolle	Næringslivet	Næringslivet
18	Ressurs/kapasitetstyring: Gjennom informasjon til entreprenører, innbyggere og hytteeiere tilstrebes en bedret fordeling av byggesøknader mv. Ved å iverksette «Søk nå» aktiviteter forsøker en å unngå sesongopphopninger.	Kommunen	Kommunen

Forbedringsområdene listet opp ovenfor er fulgt opp i nedenstående handlingsplan, jf. kap. 9. Aktiviteter som fordrer handlinger fra Næringslivet vil bli drøftet med Kragerø Næringsforening (KNF).

9. Handlingsplan – Kragerø en næringsvennlig kommune.

«Utvikle en tydelig næringspolitikk der det blant annet settes fokus på»:

Satsings-områdene	Hva skal gjøres	Ansvar for handling	Gjennomføres
Innholdet i nærings tjenestene	1. Kommunestyret gir sin tilslutning til foreliggende beskrivelse av kommunens næringspolitikk.	Kommunestyret	November 2018
	2. Beskrivelsen gjøres tilgjengelig på kommunens hjemmesider og oppdateres fortløpende.	Rådmannen ved næringsrådgiver og informasjonsrådgiver	November 2018
Møteplasser mellom næringsliv og kommune	1. Formannskapet gir sin tilslutning til utarbeidet plan for dialog mellom næringslivet og kommunen.	Formannskapet	Oktober/november 2018

Satsings- områdene	Hva skal gjøres	Ansvar for handling	Gjennomføres
	2. Ordfører og rådmann delegeres ansvar for å gjennomføre møter som beskrevet i årshjulet.	Ordfører og rådmann	Oktober/november 2018 og fortløpende
Næringsvennlig arealplanlegging.	Hovedutvalg for plan, bygg og miljø samt kommunestyret gir sin tilslutning til følgende prioriterte satsings-områder: 1. Fokus på tilgjengelige Næringsarealer 2. Informasjon 3. Rutineforbedringer 4. Ressursoptimalisering Innholdet i de enkelte forbedringspunktene er beskrevet i kap 5.	Rådmannen ved kommunalsjef samfunn Arbeidet finner sted i regi av en egen adm. arbeidsgruppe bestående av personer med: • Plankompetanse • Næringskompetanse • Informasjonskompetanse Rutineforbedrings-arbeidet ses i sammenheng med satsingsområdet: «Kommunens service og veilederrolle».	Hovedutvalgsmøtet i september 2018 Kommunestyremøtet i november 2018 August 2019: Formannskapet, hovedutvalgene for plan bygg og miljø, hovedutvalg for samfunn og Kragerø. Næringsforening informeres om endringene som er gjort
Kommunens roller som leverandør-utvikler.	1. Politisk og administrativ ledelse sikrer seg felles kunnskap om reglene i Lov om offentlige anskaffelser. Det legges særlig vekt på å få identifisert kommunens muligheter for å tilrettelegge for lokale næringslivsaktører. Næringsforeningen inviteres til å delta.	Formannskapet	Opplæringsøkten Fant sted i tilknytning til formannskapets møte den 25. september 2018.

Satsings-områdene	Hva skal gjøres	Ansvar for handling	Gjennomføres
	2. Det utarbeides et lokalt innkjøps-reglement som regulerer anskaffelser som ikke er omfattet av rammeavtaler i regi av GKI, anskaffelser under terskelverdien for kunngjøring i Doffin-databasen. Reglementet skal innenfor rammene av gjeldende lovverk tilrettelegge for lokale tilbydere. Jf. handlingsrommet omtalt tidligere i dokumentet.	Rådmannen ved kommunalsjef stab- og støtte. utarbeider reglementsutkast.	Reglementet fremmes til behandling i formannskapet og kommunestyret primo 2019. Behandlingstidspunktet er betinget av at endelig reglement for GKI er vedtatt.

«Utvikling av kommunens service- og veilederrolle der det blant annet settes fokus på»:

«Utvikling av en proaktiv og mulighetsorientert organisasjonskultur i møte mellom næringsliv, næringsapparat og kommune - Ja hvis vi kan, og nei hvis vi må»

Satsings-områdene	Hva skal gjøres	Ansvar for handling	Gjennomføres
Arbeid med rutine-forbedringer og serviceholdning med utgangspunkt på identifiserte forbedringsområder	1. Hovedutvalgene for samfunn og plan bygg og miljø informeres, i september 2018, om innholdet i og rammene for forbedringsarbeidet. 2. Arbeidet med å forbedre prosedyrer, rutiner og kommunens veileder/	Rådmannen ved kommunalsjef samfunn. Realisering av rutineendringer og arbeid med serviceholdninger ligger innenfor Rådmannens delegerte ansvars-område.	Januar 2019: Rutiner/prosedyrer for samhandling med næringslivet er utarbeidet og skriftliggjort. Januar 2019: Formannskapet, hovedutvalg for plan bygg og miljø,

Satsings- områdene	Hva skal gjøres	Ansvar for handling	Gjennomføres
	servicerolle, starter opp i september 2018 ledet av kommunal - sjef samfunn. Samtlige ansatte i de aktuelle virksomhetene og i staben involveres.		hovedutvalg for samfunn og Kragerø Næringsforening informeres om endringene som er gjort.
Nærings- og serviceperspektiv i all kommunal saksbehandling.	Næringshensyn vurderes i alle saker hvor dette er relevant. Forholdet kommer til uttrykk ved at Næringskonsekvenser inngår som fast vurderingstema i kommunal saksbehandling på linje med økonomi- og miljøkonsekvenser.	Rådmannen	November 2018

10. Ansvar for oppfølging av handlingsplanen.

Oppfølgingsansvaret for foreliggende plan tilligger rådmannen. Minimum 2 ganger i året gjennomgås planen for å undersøke om vedtatte/besluttede aktiviteter er gjennomført. Formannskapet orientertes årlig om utfallet av statusgjennomgangene. Oppfølgingsaktivitetene innebærer også muligheter for rådmannen til fordele ansvar for nye aktuelle aktiviteter.